

Třetina personálu v domovech důchodců odmítá očkování a seniorům může nosit smrt

- [Ivan Motýl](#)
- 11. června 2021

Nenaočkovaní pečovatelé jsou pro klienty smrtící hrozbou. „K nařízení povinného očkování zaměstnanců v sociálních službách a zdravotnictví teď ale není politická vůle,“ říká v rozhovoru pro CNN Prima NEWS prezident Asociace poskytovatelů sociálních služeb Jiří Horecký. Nejméně 35 procent lidí v oboru totiž vakcinaci odmítá, a pokud budou cítit tlak politiků, otočí se k nim u voleb zády. Horecký reaguje také na aktuální tragédii v domově důchodců ve Velkých Hamrech.

Slyšel jste o aktuálním úmrtí seniora v domově důchodců ve Velkých Hamrech na Liberecku, kde covidem infikovaná a neočkovaná sestra nakazila očkovaného klienta?

Samozřejmě, zrovna jsem ten problém probíral se zástupci Libereckého kraje, který je zřizovatelem domova. Projednávali jsme možnost povinného očkování zaměstnanců v sociálních službách a zdravotnictví. Bohužel, shodli jsme se, že v tuto chvíli to není reálné.

Proč?

Muselo by dojít k legislativním změnám, do toho před podzimními sněmovními volbami nikdo nepůjde.

V sociálních službách pracuje asi 100 tisíc lidí, takže se politikům vyplatí počítat i s volebními hlasy těch neočkovaných? Kolik jich je?

Je jich docela dost, zatím se v sociálních službách nechalo očkovat jen asi 60 až 65 procent zaměstnanců.

Ve Velkých Hamrech odmítlo vakcínu jen sedm zaměstnanců z celkových devadesáti, ale právě jedna z nenačkovaných pečovatelek měla infekci zavléct do práce, načež jeden z klientů zemřel. Nenačkovaný personál přitom covid přenáší v mnohem intenzivnější míře, než jak ho přenášejí lidé s vakcínou. Není tento případ dostatečným argumentem pro povinné očkování?

Do voleb se to asi nezmění, potom se ale nevyhneme vážné diskusi právě o povinném očkování zaměstnanců v sociální péči a zdravotnictví. Vždyť stejná kategorie přijímá bez odporu povinné očkování proti hepatitidě B, které je zakotveno v legislativě. Bez této vakcíny by v oboru nemohli pracovat, takže se proti injekci nikdo nevzpěčuje, je to pro každého daná věc.

Proč se tedy vzpěčují proti vakcínám proti smrtící infekci COVID-19? Vždyť hepatitida B při dnešní moderní léčbě vlastně nikomu nekrátí život, zatímco covid dokáže zabít v řádu dnů.

Například namítají, že zatímco vakcína proti hepatitidě se testovala více let, u covidu šlo jen o měsíce. Vakcína prý není dostatečně vyzkoušená. Počet očkovaných v sociální péči se ale přece mírně zvyšuje, byť to jde pomalu. Určitou roli v tom nyní hrají i výhody očkovaných například při cestách do zahraničí.

Jsou rozdíly v proočkování mezi jednotlivými zařízeními? Slyšel jsem o domově důchodců, v němž jedna charismatická vrchní sestra hltá dezinformace o smrtelném nebezpečí očkování, kvůli čemuž většina zaměstnanců odmítá vakcínu.

Takové staniční sestry nebo sociální pracovnice označujeme jako názorové vůdce, ostatní zaměstnanci jim často důvěřují. A když taková osoba odmítá očkování, přidá se k ní klidně většina pracoviště. Znam

ale i zařízení, kde jsou očkovaní úplně všichni. Ovšem jsou i taková, kde se pro vakcínu rozhodlo třeba jen 20 procent zaměstnanců.

Může ředitel domova důchodců zakázat neočkovaným pečovatelkám kontakt s klienty? Zní to přece logicky, udělá to z preventivních důvodů, aby chránil seniory.

Pokud ředitelé nedostanou oporu v legislativě, nic takového nařizovat nemohou.

To mi přijde nefér vůči klientům a jejich rodinám.

Jak už jsem říkal, dříve nebo později se tento problém bude muset vyřešit a přijmout patřičná opatření. Je to problém celé Evropy. V některých zemích se ředitel domova pro seniory svých zaměstnanců dokonce nesmí zeptat, zda jsou, či nejsou očkovaní.

Svoboda jednotlivce je tedy v kolizi s ochranou lidských životů?

Je to nová věc. Loni v listopadu by o těchto problémech nemělo smysl mluvit, protože vakcínu neměl vůbec nikdo. Teprve teď proto přichází čas, abychom o celé věci vážně diskutovali.

Osobně jste pro povinné očkování zaměstnanců v těchto oborech?

Odpovím vám spíše průzkumem, který jsme dělali mezi zaměstnanci. Zatvrzelí odpůrci očkování tvrdí, že kdyby je měl někdo k přijetí vakcíny nutit, raději dají výpověď. A když by najednou odešlo přes 30 procent zaměstnanců, mohlo by to pro sociální služby znamenat kolaps. Noví a hlavně kvalitní zaměstnanci se hledají velmi těžko. Místo nařizování jsem spíše pro přesvědčování.

Co si myslíte o finančních motivacích? Mohl by ředitel domova důchodců ocenit zdravotní sestru, která se nechá očkovat, třeba tisícikorunovou odměnou?

Taková pobídka by určitě velmi dobře fungovala, ale nikdo do toho nepůjde, protože je to v přímém rozporu se zákoníkem práce, který podobné mimořádné odměny nepovoluje. Navíc, když by neočkovaný zaměstnanec tuto odměnu pro očkované právně napadl, tak prostě vyhraje.

A co kdyby taková odměna byla stanovena nařízením vlády?

Teď to určitě není na pořadu dne.

Je to i otázka svědomí. Jak se může cítit pečovatelka, která odmítá očkování, ale pak dostane covid, nakazí klienta a ten zemře? Nechtěl bych být v její kůži.

Jak říkáte, je to hlavně otázka svědomí.

Lze při současné legislativě potrestat neočkovanou pečovatelku nebo zdravotní sestru, která nevěděla, že je pozitivní, ale nakazila klienta, jenž posléze nemoci podlehl?

Tohle není otázka jen na zdravotnický personál. Mnoho lidí se jen těžko vyrovná s traumatem, že nakazili nějakého seniora z rodiny, který záhy zemřel. Setkal jsem se také s řadou případů, že někdo v dobré vůli navštívil příbuzného v domově důchodců, nakazil ho a ten za několik dnů nemoci podlehl. S tím se většinou lidé vyrovnávají jen těžko. I když někteří si to dokážou ospravedlnit, že třeba neměli dostatek informací a že by příbuzný stejně brzy zemřel. Je to na každém, jak se s tím vyrovná, ale není to vůbec lehké.

A to možné potrestání neočkované pečovatelky, která nakazí seniora? Myslím z trestněprávního hlediska.

To se dá jen velmi těžko dokázat, od koho se klient vlastně nakazil. K seniorům v domovech chodí celá řada zaměstnanců včetně uklízeček, klient se také stýká s jinými klienty, přicházejí návštěvy, tohle je podle mě neprokazatelné.

Tak co se zaměstnanci, kteří se nechtějí nechat očkovat? Jak je při současných možnostech motivovat, když finanční odměna není možná? Je to pouze na ředitelích zařízení, že budou neočkované dnes a denně přesvědčovat, ať do toho jdou?

Ředitelé by se určitě měli snažit svým zaměstnancům pomoci při hledání odpovědí na všechny sporné otázky kolem očkování. Diskutovat a opatrně vyvracet ty neopodstatněné důvody, které vycházejí třeba z dezinformačních zpráv a podobně. Přesvědčovat je ovšem dnes a denně, jak navrhuje, to by asi nemělo úspěch. Spíš v nějakých časových vlnách a hlavně trpělivě. Myslím, že v tomhle trochu zaspalo ministerstvo zdravotnictví, které už si mělo dávno zjistit ty nejčastější důvody, kvůli kterým zdravotnický personál odmítá vakcíny. A nějakou kampaní na to zásadně reagovat.

A to se neděje?

Ne. Naše asociace už dokonce začátkem ledna poslala na ministerstvo zdravotnictví jakýsi sumář dotazů, které jsme posbírali mezi sestrami a pečovatelkami, a to společně se žádostí, aby ministerstvo adresně odpovědělo právě této důležité kategorii zaměstnanců. Odpovědi jsme se dodnes nedočkali.

Zdroj: <https://cnn.iprima.cz/tretina-personalu-v-domovech-duchodcu-odmita-ockovani-a-seniorum-muze-nosit-smrt-27268>